

97.50

VALE VOUK

ŽIVOT BILJA

(BIOLOGIJA BILJA)

DRUGO POPUNJENO IZDANJE

Prof. K. K. K.

1922

TISAK „TIPOGRAFIJE“ D. D. U ZAGREBU

954

NAUKA O ŽIVOTU BILJA

(BIOLOGIJA BILJA)

SA 249 SLIKA U TEKSTU

NAPISAO

DR. VALE VOUK,

KR. SVEUČILIŠNI PROFESOR I PREDSTOJNIK KR. SVEUČILIŠNOG BOTANIČKOG
VRTA I BOTANIČKO-FIZIOLOŠKOG ZAVODA U ZAGREBU.

II. POPUNJENO IZDANJE

askaniens

U ZAGREBU

NAKLADA VLASTITA. — TISAK »TIPOGRAFIJE« D. D.

1922.

Predgovor I. izdanju.

Ima još i danas obrazovanih ljudi, koji drže botanikom čovjeka, koji nosi snopove bilja u papiru, suši ih i bilježi im imena, te jao njemu, ako jednoj od njih ne bi znao imena latinskoga. Ta, i u današnjim školama jedva da su naučili više do poznavanja i opisivanja oblikâ, uza sve i najmodernije naučne osnove. Ti isti ljudi ne vide u biljci drugo do izvanjega oblika, ne vide u njoj života, koji se rađa i umire isto tako kao i život svakoga drugog živog bića.

Moj učitelj, tek prošle godine preminuli otac austrijskih botanika novoga doba, Julije Wiesner, pripovijedao je nama učenicima jednom prilikom ovu istinitu zgodu: Jedan moj kolega X., profesor filologije, došao je k meni u zavod u posjete, a ja sam upotrebio tu zgodu, da mu u stakleniku pokažem nekoliko mojih miljenica. Kada sam mu među ostalima pokazao poznatu „sramežljivu“ mimozu, koja je već na lak dodir naglo sklopila listiće, začuđeno me pogleda gospodin kolega i reče: „Ta zar su biljke u istinu žive?“

„Da“, reći ćete mi, „taj je gospodin profesor bio doista neupućen u prirodne nauke i u svijet oko sebe! Ta, svaki naš seljak zna dobro, kako biljka raste i pupa, kako stari i umire; on živi zajedno sa šumom, lugom i žitorodnim poljem, sve su to njegovi drugovi kao i ptice nebeske.“ No zato ipak ni seljak a ni mnogi čitatelj ne poznaje tajne toga biljnoga života; ne poznaje zadaće biljnoga bića u cijeloj prirodi; ne zna, kako se biljka hrani, kako diše i osjeća; ne zna, kako se biljka rasploduje i kako se brine za svoj podmladak. Današnja je nauka o životu bilja osnov svakomu umnom gospodarstvu, njome se služi jednako i liječnik i ljekar i tehnik i tvorničar. Ta je nauka stvorila mnoge samostalne moderne nauke, kao: bakteriologiju i tehničku mikologiju (gljivarstvo), a da i ne spominjem to, da nijedna struka